

A Besers, per la llengua occitana

El 22 d'octubre de 2005 uns quants milenars de persones (10.000, digueren els organitzadors), es concentraren a la ciutat de Carcassona per demanar a França respecte i promoció per a la llengua occitana. Hi anà gent de totes les regions del migdia francès i de les valls occitanes d'Itàlia, i n'hi anà també de Catalunya, perquè un petit bocí occità, la Vall d'Aran, és també català. Era la primera vegada que els occitans, que veuen des de ja fa un temps com la seva llengua és de cada dia més minoritària, organitzaven una gran manifestació per a fer-se notar, i l'èxit que tengueren els animà a convocar una segona manifestació per aquest pròxim dissabte, dia 17 de març, a Besers (en occità, Besièrs), una altra ciutat del Llenguadoc, molt dinàmica en la promoció de la llengua autòctona.

La manifestació de Besers es farà en un moment clau per a França, on d'aquí a uns mesos s'haurà de triar el nou president de la república, que aquest pic pot ser presidenta, perquè la candidata socialista té moltes de possibilitats d'endur-se'n el càrrec. La manifestació vol, doncs, cridar l'atenció dels votants, i molt especialment dels votables, sobre l'estat precari en què es troba actualment la llengua occitana, com s'hi troben pràcticament totes les llengües a França dites «regionals». Una relació feta al Parlament l'any 2002 exposava que actualment unes 800.000 persones adultes posseeixen l'occità, però que només un 10 % d'aquests adults han transmès la llengua als seus infants (per al català, el percentatge seria del 30%). La pressió oficial ha estat tan grossa damunt els ciutadans francesos, que aquests majoritàriament han anat abandonant la llengua de la seva regió, avergonyits d'un patuès que socialment era inútil. El fet és que França, autoproclamada campiona de les llibertats, ha negat als seus propis subdits la llibertat de mantenir la cultura que per tradició els era pròpia, mentre ha clamat internacionalment -i cínicament- el dret a la diferència. Ara, amb les eleccions presidencials, hi ha una nova oportunitat de propiciar el canvi d'actitud: dos dels candidats amb més probabilitat de guanyar, François Bayrou i Ségolène Royale (el primer, liberal centrista; la segona, socialista) s'han compromès a fer ratificar per França la Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries, per a la qual cosa s'hauria de modificar la Constitució. El tercer dels candidats més ben situats, Nicolas Sarkozy, del mateix partit que l'actual *président* Chirac, no hi té gens d'interès, a ratificar la Carta. Dels dos que s'hi han compromès, però, en realitat l'únic que és fiable és Bayrou, natural del Bearn, occitanoparlant sense vergonya, que quan va ser ministre d'educació, a mitjan anys 90, va prendre una sèrie de disposicions per a afavorir l'ensenyament de les llengües regionals a escola.

La manifestació de Besers de dia 17 (el mateix dia que a Mallorca direm PROU! A la destrucció de l'illa) serà doncs un crit d'alerta contra l'amenaça de desaparició de la llengua occitana, la més semblant a la catalana de totes les romàniques, però serà també una crida als candidats a la presidència de la república perquè, d'una vegada per a sempre, l'estat prengui la responsabilitat de protegir el patrimoni cultural que França posseeix en llengües diverses, i deixi ja definitivament d'actuar en contra d'aquest patrimoni. Els mallorquins, que sabem per la pròpia experiència què és sentir com les institucions actuen contra el patrimoni, ens podem solidaritzar amb els occitans a través de l'adreça d'internet <http://manifestar.online.fr/>. Sé ben cert que n'estaran ben agraïts. Confiem que, certament, aquestes eleccions a la presidència francesa comportaran un canvi en l'actitud de l'estat veí i, a la fi, la llengua occitana -com totes les altres, també la catalana, parlades a l'Hexàgon- serà reconeguda i promoguda des de les instàncies oficials. És segurament la darrera oportunitat per a intentar canviar el curs d'aquestes llengües cap a la desaparició irreversible.

Jaume Corbera. Professor de la UIB.

Adreça: www.diaridebalears.com/segona.shtml?3100+6+178813